

Mäntyraspikka

Nordtagging
Odonticium romellii

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)



Luonnehdinta

Mäntyraspikan itiöemä on alustanmyötäinen, valkeahko ja piikikäs. Piikit ovat pieniä, enintään yhden millimetrin pituisia, tiheässä ja toisinaan yhteen kasvaneita. Itiöemän sienirihmat ovat paksuseinäisiä, mikä tekee itiöemän rakenteesta sitkeän ja säikeisen. Mäntyraspikka muistuttaa monia otaras-pikkalajeja (*Hyphodontia*-suku) ja varma määrittäminen vaatii mikroskooppia.

Elinympäristö ja levinneisyys

Mäntyraspikka kasvaa lauholla havumaapuilla, yleensä männyllä. Se suosii järeitä runkoja ja melko avoimia, karuhkoja metsiä. Mäntyraspikka kasvaa koko maassa, mutta esiintyminen painottuu Pohjois-Suomeen.

Nykytila ja uhkatekijät

Järeillä havumaapuilla kasvavaa mäntyraspikkaa uhkaavat vanhojen mäntymetsien ja lahoppuun määrän väheneminen. Kolmannes mäntyraspikan nykyisistä tunnetuista kasvupaikoista on suojeltu.

Hoitosuositukset

Mäntyraspikan kasvupaikka tulisi rajata metsänkäsittelyn ulkopuolelle. Lähiympäristössä tulisi huolehtia havumaapuu-jatkumon säilymisestä ja huonokuntoisia ja kuolleita mäntyjä, myös kaatuneita, tulisi säästää.

Lähteet

- ArtDatabanken 2010. *Odonticium romellii*. [Viitattu 14.9.2011.] http://www.artfakta.se/Artfaktablad/Odonticium_Romellii_2079.pdf
- Eriksson, J., Hjortstam, K. & Ryvarden, L. 1978. Corticiaceae of north Europe, vol 5. Fungiflora, Oslo.
- Kotiranta, H. Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009: Aphyllorphoroid fungi of Finland. A check-list with ecology, distribution and threat categories. – *Norrinia* 19:1–223.
- Niemelä, T. & Kotiranta, H. 1993. Orakkaiten määrittämissopas. – Helsingin yliopiston kasvitieteen laitoksen monisteita 134. Helsinki. 55 s.

Kuva: Pekka Helo